

במלח דלחית שהיה לו לומר דלחית של מלחמותא בחרגוס בלשון פעל קל כי אם בלשון הפעיל. וחרגוס
 ופסג אח בגדיו וישלח בפתח הי"ד ואע"פ שיש בו חלוק ונפחלות שהרי מצינו שלח מדך ושלח אלבשים :
כא [כי זרע הוא. הביא בלחמי : ויקח הביא בנח] : (ל) שבע כבשות. מורקן. פי' ילדות מלשון בימי חרפי.
 וכל זה עשה כדי שיראה דבר של קיימא. ואפשר שהיה במקום שבע להיות זכרון לשבועה. ובספר השמיים
 פי' והקבורים ליעקב. האלן המקשרות בחרגוס בכירא והם שגולדו בימי ניסן והם חוקים ובריתים מהאחרים
 ויקראם בלשון קשר. כי הקשר חזק : (לב) ויקרא שם בשם ה' אל עולם. עלמא.
כב (ג) ויבקע עני עולה. לעלמא. עני עולה דכתיבי. דעלמא : (ה) שבו לכם. אוריכו : גלבה עד כה.
 יתמעי : (ח) אלהים יראה לו השם. קדם ה' גלי אמר לא יתחיל להרגם גלי ליה. שלח מצינו לו אלל
 השם. ויוסף עוד לדבר אליו. קדמוי. ויאמר אליו אם אין פניך הולכים. ואמר קדמוי. וכל זה דרך כבוד
 למעלה עם הרכחת הגשמות. אך אפשר שהיה יכול להרגם השם גלי קדמוי : (יג) ויקח את האיל. וסביב :
 (יד) ויקרא אלברם שם המקום ההוא. ופלה ולי. ויקרא שם בשם ה' אל עולם. ולי. אבל ויקרא שמו ה'
 סו'. ופלה עלויה אין בו ולי. כלן היתה תפלה על העמיד. אבל שם לא היתה תפלה. ויקרא שם המקום
 ההוא בנח אל. וקרא :

סדר חיי שרה

כג (ב) לספור לשרה ולבנותה. למספדא דשרה ולמבנא. כי אחרים הם הספדים פושין ההספד והאלבנים
 בזכר. וכן הוא דרך כבוד. לא שיהיה האלב עלמא ספדן. ואפשר כי לזווג המלות חרמנו כן : (ו) במבחר
 קדמוי. קברנא לפי שהוא לשון רבים. אבל קברנא הוא חרמנו קברנא שהוא קבר אחד : לא יכלה. קרא
 חרמנו. וכן ויכלה הגשם : (ח) אם יש את נפשם. אם נפשם נפשונו והוא סימן לנקבה. אבל רעוא הוא
 יתרגום של רעון : ופגעו לי בעפרו. ובעו לי את עפרן כלומר בשבילי. וכן ואמר דבר לי : (ט) והנבנה לי.
 יתחיל לי. ויש מסרה יתחיל : (י) בני חם. י' פעמים. ח' נפשהו זו וחד בקבורת אברהם וחד בקבורת
 יעקב כשזוהי את יוסף לקבור אותו שם : (יא) לך נחמיה. ב' בפסוק. יהבתי. ז"ע חרמנו נחמיה :
 (טז) עובר לסוחר. סחורה. וכן שנו וסחורה. אבל ויסחרו אותה. ואת הארץ הסחרו. סחורתא. שם
 כחבתי העשם. וז"ע איך לא חרגם דמתקבל לסחורה או כסחורה : (יז) אשר במכלה. די כמלמא :
 (יח) לאברהם למקא. לזביתו. צריך לפרש משמעותו. ואלו אמר לזביתו או לזביתא לא יהיה קשה כי כן
 בדברי רז"ל בלשון רבים. ואשפי זביתא אליו. וכן במקומות אחרים. וכן כי המכרו ממכר. זביתן. אבל
 והיה ממכרו. ויהיו זביתיה :

כד (א) ואברהם זקן. וימת אברהם זקן ושבע. ויהי כי זקן יתכן. סיב. ומסורה עליהם ללחון סיב
 בר מן ממאי וסוף פסוק. ואולי זאת המסרה הייתי סבור לומר כי סיב פועל עובר כמו ואני זקנתי.
 הגה נא זקנתי. וסיב שם התאר : ברך את אברהם בכל. בריך. ברך את אדוני שם בפסוק זו בברכה.
 וכן ברך את יוסף הנחמ דעשרת הדברות. בך יתכן את יעקב. בריך : (ו) ואשר דבר לי. ודמיל לי. וכן
 אל אשר דברתי לך דכי קשא. את אשר דברתי לך דוילא. דמילית לך. ובפסוק אלה הדברים הארבעה בזה.
 וגם ז"ע כי כלן דבר סליל. וחרגוס דבר אל בני ישראל. סליל. אבל ויאמר דבר דפשהו זו סליל לשון
 עבר. מפני סוף פסוק : (ח) ונקית משבועתי. ממומתי : אבל ואשביעך. וישביעני אדוני. אזי השביעני.
 כאשר השביעך. לשון קים. וישבע יוסף. כי השבע השביע לשון מומתא : (י) כגבלי אדוניו וילך. ואזיל.
 [וכל סוב. הביא בסדר וישלח על ומבחר שלישין] : וילך אל ארם נהרים. ואזיל ארם נהרים חרם דעל פרה.
 וכן פסוקה אשר על הגר ארם דעל פרה. ורש"י כתב כל בין שני נהרות וישבם. אבל לפי החרגוס צריך
 לפרש השני : (א) ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר. עם בירא דמיוא כלומר בסמוך ענינו עם באר לח
 רח. עם ארץ הוותל : (ב) ויצאות למאוז מים. יפקן : (בא) והאיש משתאה. שמי חרמנו ונראה כי
 משתאה לפי משמעות החרגוס שותה ואינו שותה ומשתכל בה במשפט ההפעל לבא שלא על האכז. כמו משתא
 לאמר אני אמתוך. ולכך דרשו בו רז"ל שנקב להולמו ולא הולמתי. ופי' לה שבילה. אבל החרגוס פירשו לפי
 ענינו. לכך חרגם בה. וקשיא לי שהרי זה כתוב אחר ותכל להסקות. וי"ל דלון בזה מוקדם ומאוחר ועל
 מה טעמה בשעה שהיה דבר הכבוד. וכמו שחרגם זה לשון שתי חרגם דוגמת זה נפחולי אלהים נפחלתי
 לשון תפלה ובמס' חולין פי' בזה המקשה בסוף פסוקה דהשוחט את הבהמה ומלא זה בן שמה חי או מת כו'
 משתא הוה שמי ובחיק. פי' הראש"ד ז"ל מלשון שותה. שהוא דבור. כלומר חלק עמו בדברים טובים ולא
 היתה נוחה דעמו בר' יוחנן ולא ראה לדבר עמו עתה : (כב) כאשר כלו הגמלים. כד פסיקו. עד אל סו.
 דיסקון. וכן כאשר כלו לאכול את העפר. וז"ע למה לא חרגם כד שניאו כמו שכתב רש"י ז"ל. וי"ל כי בכל
 עניי אכילה ושתיה ושאר נרכי הגוף נסחבדו כן לשון סקס חרגם ידע לכתן. פסק צרכן. וכן מקום
 שממיתין בו חמץ במהפך ורבים כמוהו : עשרה זה משקלם. מחקל עבר סלעין דהבא. פי' משקל עשרה
 סלעים של כסף אלא הם היו של זהב. וז"ע למה לא חרגם חיוני דהבא כמו שחרגם עשרה זהב דכפות הגשימים.
 ובספ ויהי דפשהו זו ופקסן וירב. ומה שחרגם דהבא מפני פסוק העשם : (כג) הגידו נא לי. חווא. אבל